

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

OPĆINSKI SUD U TUZLI
BROJ: 32 0 Ps 326647 18 Ps
Tuzla, 20.09.2019.godine

Općinski sud u Tuzli, sudija Biljana Novak, odlučujući u pravnoj stvari tužioca D.D „GRADSKI I PRIGRADSKI SAOBRAĆAJ” Tuzla, Bukinje, b.b., zastupanog po punomoćniku Zijadu Hasanhodžiću advokatu iz Tuzle, protiv tuženog Javno preduzeće „CESTE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE“ d.o.o. Sarajevo, ulica Terezija broj 54., zastupanog po punomoćniku Harisu Rizvanović, advokatu iz Sarajeva, radi naknade štete, v.sp. 417.681,50 KM dana 25.07.2019.godine u prisustvu punomoćnika parničnih stranaka zaključio je ročište za glavnu raspravu, a dana 20.09.2019.godine donio je slijedeću

P R E S U D U

ODBIJA SE tužbeni zahtjev tužioca koji glasi:

„Tuženi je dužan tužitelju na ime štete isplatiti ukupan iznos od 252.119,56 KM i to na ime štete zbog povećanih troškova poslovanja i amortizacije vozila pri obavljanju prevoza putnika u iznosu od 248.730,40 KM i izmakle koristi zbog manje ostvarene dobiti i više ostvarenog gubitka tužitelja u iznosu od 3.389,16 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 09.03.2015. godine pa do konačne isplate uz naknadu troškova parničnog postupka sve u roku do 30 dana od dana presuđenja.“

Obavezuje se tužilac da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 3.427,75 KM u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Preko dosuđenog iznosa troškova postupka tuženi se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 17.01.2018. godine, tužilac je ovom суду podnio tužbu protiv tuženog radi naknade štete. U tužbi tužilac navodi da je tužilac registrovani prevoznik putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju sa registrovanim linijama upisanim u Registar redova vožnje kantonalnih autobuskih linija. Tužilac zatim navodi da je tuženi javno preduzeće u čijoj nadležnosti je održavanje magistralnih cesta pa i magistralne ceste M-4 na kojoj je u dužem vremenskom periodu bio obustavljen saobraćaj na dijelu puta na kojem prevoz vrši tužilac. Zbog privremene obustave saobraćaja zbog klizišta čije je otklanjanje u nadležnosti

tuženog na magistralnoj cesti M-4, dionica 012 Simin Han-Donje Caparde u mjestu Babajići u periodu od 07.05.2014. godine do 09.03.2015. godine tužilac je saobraćao alternativnim pravcem preko Dubrava i Par sela, odnosno redovne kantonalne linije su preusmjerene na regionalne ceste R-469 Živinice – Dubrave - Međaš i R-470 Dubrave - Tuzla i to linije Tuzla A.S. „Zapad“ - B. Malta - Čaklovići - Međaš „R“ - Kalesija, Tuzla A.S. „Zapad“ - Čaklovići - Hrasno Gornje i Tuzla A.S. „Zapad“ - B. Malta - A.S. „Istok“ - Čaklovići - Međaš „R“ - Meškovići, te dužina itinerera u skladu sa registrovanim redom vožnje iznosi za prvu relaciju 30,00 KM, za drugu 27,00 KM koliko iznosi i za treću relaciju. Međutim, dužina itinerera linija po kojim je obavljan prevoz alternativnim putnim pravcem Kalesija A.S. - Međaš „R“ - Dubrave - Par Selo - Simin Han - A.S. „Istok“ - A.S. „Zapad“ je duža od itinerera u skladu sa registrovanim redom vožnje i to na dionici Kalesija A.S.-Hidani u dužini od 12,80 km, dionici Hidani – Međaš „R“ (povratak do Međaša raskršća) za 2,30 km na dionici Međaš „R“ - Dubrave „R“ - Zikomp „R“-Simin Han (A.S. „Istok“) za 27,7 km i dionica Simin Han (A.S. Istok – Tuzla A.S. „Zapad“) za oko 12,80 km. Dakle, alternativni itinerer Kalesija A.S. - Međaš „R“ - Dubrave - Par Selo - Simin Han A.S. „Istok“ - A.S. Zapad iznosi ukupno 55,60 km i duži je od itinerera registrovanog u redu vožnje za oko 25,60 km po polasku odnosnu istom broju više pređenih kilometara po povratku. Dužina itinerera linije po kojoj je obavljan prevoz alternativnim putnim pravcem Hrasno Gornje - Međaš „R“ – Dubrave - Par Selo - Simin Han - A.S. „Istok“ - A.S.“ Zapad“ je duža od itinerera u skladu sa registrovanim redom vožnje za 24,30 km po polasku odnosu istom broju više pređenih kilometara po povratku a sastoji se od dionica Hrasno Gornje - Hidani u dužini od 8,50 km, Hidani - Međaš „R“ u dužini od 2,30 km, Međaš „R“ - Dubrave „R“ - Zikomp „R“ - Simin Han (A.S. „Istok“) u dužini od 27,7 km i dionice Simin Han (A.S. „Istok“) - Tuzla A.S. „Zapad“ u dužini od oko 12,80 km. Dužina itinerera linije po kojoj je obavljan prevoz alternativnim putnim pravcem Meškovići - Međaš „R“ - Dubrave - Par Selo - Simin Han A.S. „Istok“ i A.S. „Zapad“ je duža za 18,80 km po polasku, odnosno u istom broju više pređenih kilometara po povratku i ista se sastoji od dionica Meškovići - Međaš „R“ u dužini od 5,3 km, Međaš „R“ - Dubrave „R“ - Zikomp „R“ - Simin Han (A.S „Istok“) u dužini od 27,7 km i dionice Simin Han (A.S. „Istok“) - Tuzla A.S. „Zapad“ u dužini od oko 12,80 km. Tužilac navodi da je zbog kretanja alternativnim pravcem radi održavanja kantonalne autobuske linije Tuzla A.S „Zapad“ - B. Malta - Čaklovići - Međaš „R“ - Kalesija za period od 07.05.2014. godine do 09.03.2015. godine prešao više kilometara u iznosu od 227.682, za održavanje kantonalne autobusne linije Tuzla A.S. „Zapad“ – Čaklovići – Hrasno Gornje prešao je više 12.636 km odnosno za održavanje kantonalne autobusne linije Tuzla A.S. „Zapad“ - B. Malta - A.S „Istok“ - Čaklovići - Međaš „R“ - Meškovići više kilometara u iznosu od 5.377. Dakle, ukupan broj više pređenih kilometara zbog klizišta je 245.695 te kada se za ovaj broj kilometara izračuna potrošnja goriva po cijeni goriva u 2015. godini u visini od 1,70 KM/km to predstavlja za tužioca gubitak, odnosno štetu u visini od 417.651,50 KM. Tužilac smatra da tuženi nije u skladu sa odredbama Zakona o cestama F BiH izvodio radove na način da ne obustavlja saobraćaj, odnosno da su radovi izvođeni u nerazumno dugom roku, zbog čega je tužilac u dugom vremenskom periodu koristio zaobilazni pravac sa daleko većom kilometražom što predstavlja za tužioca direktnu štetu, te predlaže da sud donese presudu kojom će obavezati tuženog da tužiocu na ime štete isplati iznos od 417.681,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesечно opredijeljeni iznos počev od dospijeća pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka.

Na ročisu za glavnu raspravu održanom dana 25.07.2019. godine tužilac je precizirao tužbeni zahtjev u pogledu visine potraživanja, te je opredijelio datum od kada potražuje zakonske zatezne kamate.

U odgovoru na tužbu, u pismenom podnesku od 12.04.2018. godine, tuženi je istakao prigovor nedostatka pasivne legitimacije. Tuženi navodi da je dana 02.05.2014. godine Policijska uprava, Policijska stanica Kalesija dostavila tuženom akt o oštećenjima kolovoza i asfaltnog zastora na dijelu magistralne ceste M-4 Tuzla - Karakaj u mjestu Babajići, Općina Kalesija izazvanog obilnim kišnim paravana i prodorom vode u kolovozni nasip te da je potrebno preduzeti mjere na predmetnoj dionici puta. Ovaj događaj se desio u periodu kada je donesena Odluka Vlade F BiH o proglašenju stanja prirodne nesreće na području F BiH uzrokovane obilnim kišnim padavinama koje su prouzrokovale poplave na području F BiH. Aktom broj 01-02.2.-4547/14 od 06.05.2014. godine tuženi je obavijestio Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija o stanju na terenu i poslao zahtjev za izmjenu režima prometa na magistralnoj cesti M-4 dionica 012, Simin Han - Donje Caparde. Dana 07.05.2014. godine resorno ministarstvo je donijelo rješenje kojim je tuženom dana suglasnost za privremenu obustavu saobraćaja zbog pojave i saniranja klizišta na predmetnoj dionici puta i preusmjeravanja saobraćaja na regionalne ceste R - 469 i R - 470. Nakon toga stručne službe tuženog su izvršile pripremu predmjera radova te je proveden hitni pregovarački postupak za odabir izvođača radova na sanaciji oštećenja te je sa izvođačem „JATA GROUP“ d.o.o. Srebrenik zaključen ugovor broj 01-02.2-5952/14 od 30.06.2014. godine za izvođenje radova na sanaciji klizišta. Dana 02.07.2014. godine imenovan je šef gradilišta nakon čega je izvođač radova, dana 03.07.2014. godine, uveden u posao. Nadalje, tuženi navodi da je dana 08.07.2014. godine došlo do obustave radova od strane izvjesnog A.S. koji je tvrdio da je parcela na kojoj su se trebali vršiti radovi sanacije klizišta njegova parcela i isti nije dozvolio da se vrše radovi, te je tražio rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za parcelu za koju nije imao dokaza da je njegovo vlasništvo. Nastojeći da omogući promet ovom dionicom puta tuženi je dao nalog izvođaču radova da na cestovnom zemljisu izvede devijaciju čime je omogućen promet ovom dionicom puta sa naizmjeničnim propuštanjem osobnih vozila. Tuženi je dopisom broj 01-02.2.-9921/14 SS od 12.12.2015. godine obavijestilo Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija o ponovnom aktiviranju klizišta, prekidu izgrađene devijacije te ponovo tražilo potpunu obustavu saobraćaja, što je Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija odobrilo rješenjem broj 08-27-42-2960/14 od 12.12.2014. godine. U cilju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na predmetnoj parceli tuženi je sa A.S. zaključio Sporazum broj 01-02.5-401/15 od 14.01.2015. godine na osnovu kog sporazuma tuženi se obavezao da A.S. izgradi bunar za sakupljanje podzemnih voda a on se obavezao da će dozvoliti sanaciju predmetne dionice. Tuženi navodi da su radovi na sanaciji nastavljeni 21.01.2015. godine te su trajali do 27.02.2015. godine kada je saobraćajnica dovedena na nivo tampona, međutim zbog vremenskih neprilika nije bilo moguće uraditi asfaltni sloj. Tuženi se dopisom broj 01-02.2-2711/15 SS od 06.03.2015. godine obratilo Federalnom Ministarstvu prometa i komunikacija sa izvješnjem o stanju na terenu i traženjem odobrenja za dvosmjerno odvijanje saobraćaja uz ograničenje brzine, te je resorno ministarstvo dana 09.03.2015. godine donijelo rješenje kojim je dozvoljen dvosmjerni promet uz ograničenje brzine. Tuženi u odgovoru na tužbu navodi i da je u cilju utvrđivanja stvarnog vlasničkog statusa predmetnih nekretnina raspisao javni poziv radi sporazumnog rješavanja sticanja

prava vlasništva na nekretninama predloženim za eksproprijaciju koji je objavljen u Dnevnom listu „Dnevni avaz“ dana 30.01.2015. godine, nakon čega je sačinjen Sporazum o naknadi gdje je utvrđena cijena od 14.490,00 KM za ukupnu površinu zemljišta te su stvarni suvlasnici prihvatili utvrđenu naknadu. U odgovoru tuženi navodi i da je odmah po sticanju uslova za asfaltiranje predmetne dionice puta dana 13. i 14.04.2015. godine sanacija i konačno okončana i cesta dovedena u funkciju sigurnosti i nesmetanog odvijanja saobraćaja uz ukidanje određenih ograničenja. Tuženi ponavlja da je klizište nastalo uslijed obilnih padavina kiše na što tuženi nije mogao uticati niti spriječiti, te da je preuzeo sve mјere koje su bile moguće u cilju obezbjeđenja sigurnog prometa tom dionicom a smatra da je tužilac bio u obavezi da odmah po nastanku ovakvih smetnji reaguje na utvrđene cjenovnike prevoza alternativnim smjerom – regionalnom cestom i na taj način nadoknadi eventualnu štetu koju trpi zbog zaobilaznog puta odnosno kao prevoznik morao je obustaviti prevoz putnika po starim utvrđenim cjenovnicima i tražiti od nadležnih službi – organa da mu potvrde nove cjenovnike i da se ne izlaže šteti. Tuženi predlaže da sud tužbeni zahtjev tužioca odbije kao neosnovan i tužioca obaveže da tuženom naknadi troškove postupka.

Na pripremnom ročištu održanom 05.07.2018. godine tuženi je istako prigovor zastare navodeći da u skladu sa članom 376. Zakona o obligacionim odnosima potraživanja naknade uzrokovane štete zastarijevaju za tri godine od kada je oštećenik dozna za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a kako je tužilac u konkretnom slučaju za štetu doznao u momentu nastanka štete/klizišta i nemogućnosti prolaza, obzirom da je registrovani prevoznik koji svaki dan prolazi tim putem sa više svoji vozila to tuženi smatra da je nastupila zastara potraživanja. Tuženi je istakao i prigovor vezan uz pojavu više sile navodeći da tuženi pojavu klizišta i poplava uslijed stanja prirodne nesreće dokazuje odlukama kako Federalne, tako kantonalnih i općinskih vlada.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu tužioca, sud je proveo pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu, na kom su provedeni slijedeći dokazi – provedeno je vještačenje po vještaku saobraćajne struke Nenadu Lukanoviću, dipl. ing. saobraćaja i vještaku finansijske struke Nihadu Jusufoviću, dipl. ecc.

Kao svjedoci saslušani su P.B., A.S., M.Č., S.S.i M.Ć.

Izvršen je uvid i čitanje slijedećih isprava: red vožnje za period od 01.10.2012. godine do 01.10.2015. godine sa potvrdom o upisu u registar, za liniju br. 13: Tuzla A.S. „Zapad“ – Čaklovići – Hrasno Gornje, reg br 8-11/2012 od 05.10.2012 god, Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – A.S. Istok - Čaklovići – Međaš „R“ – Meškovići, reg. br. 8-15/2012 od 05.10.2012 godine, Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Kalesija, reg. br 8-10/2012 od 05.10.2012 god, ITINERER za kantonalnu liniju br. 13. sa potvrdom o periodu važenje, Pregled magistralnih cesta u F BiH sa web stranice tuženog, Rješenje Federalnog ministarstva prometa i komunikacija broj 08-27-42-994/14 od 7.5.2014 godine, Rješenje Federalnog ministarstva prometa i komunikacija broj 08-27-42-2960/14 od 12.12.2014 godine, Informacija o stanju na terenu JP Ceste F BiH br. 01-2.2-2711/15-SS od 06.03.2015 godine, Izvod iz knjige dnevnih događaja PS „ISTOK“ Tuzla br. 08-05/4-2-04.2-3-499/18 od 12.02.2018 godine, Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće na području F BiH uzrokovane obilnim kišnim padavinama koje su prouzrokovale poplave na području F BIH broj V 870/2014 od 15.05.2014. godine, Informacija o stanju na terenu i zahtjev za izmjenom režima prometa na magistralnoj cesti M 4 dionica 0 12 Simin Han –

Donje Caparde broj 01-2.2-4547/14-SS od 06.05.2014. godine, Rješenje Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija broj 08-27-42-994/14 od 07.05.2014. godine, Ugovor od 30.06.2014. godine za sanaciju slijeganja trupa ceste M4 dionica 0 12, Građevinski dnevnik za dane 03.07.2014. godine, 04.07.2014. godine, 05.07.2014. godine, 07.07.2014. godine i 08.07.2014. godine, Informacija o stanju na terenu i zahtjev za izmjenom režima prometa na magistralnoj cesti M4 dionica 0 12 broj 01-2.2.-9921/14-SS od 12.12.2014. godine, Rješenje Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija broj 08-27-42-2960/14 od 12.12.2014. godine, Izjava A.S. od 08.01.2015. godine, Sporazum zaključen 14.01.2015. godine između tuženog i A.S., Informacija o stanju na terenu i zahtjev za izmjenom režima prometa na magistralnoj cesti M4 dionica 0 12 broj 01-2.2.-2711/15-SS od 06.03.2015. godine, Dopunsko Rješenje Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija broj 08-27-42-2960-1/14 od 09.03.2015. godine, Javni poziv radi sporazumnog rješavanja sticanja prava vlasništva na nekretninama predloženim za eksproprijaciju objavljen u Dnevnom avazu 30.01.2015. godine, Zapisnik Službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove Grada Tuzle broj 07-31-457/15 od 07.04.2015. godine, Rješenje Službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove Grada Tuzle broj 07-31-1457/15 od 10.04.2015. godine i Zapisnik Službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove Grada Tuzle broj 07-31-1457/15 od 14.05.2015. godine.

Na temelju savjesne i brižljive ocjene svih dokaza zajedno, kao i svakog dokaza pojedinačno, odluku kao u izreci presude sud je donio iz sljedećih razloga:

Tužbenim zahtjevom tužilac potražuje od tuženog naknadu štete koju je pretrpio u periodu od 07.05.2014. godine do 09.03.2015. godine, kada je kao registrovani prevoznik putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju sa registrovanim linijama upisanim u Registrar redova vožnje kantonalnih autobuskih linija, a zbog privremene obustave saobraćaja zbog klizišta na magistralnoj cesti M-4, dionica 012 Simin Han – Donje Caparde u mjestu Babajići saobraćaj obavlja alternativnim pravcem koji je znatno duži od pravca po kojem su linije i to:

- linija Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Kalesija,
- linija Tuzla A.S. „Zapad“ – Čaklovići – Hrasno Gornje i
- linija Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – A.S. „Istok“ – Čaklovići – Međaš „R“ – Meškovići.

registrovane u nadležnom Registru vožnje kantonalnih autobusnih linija, odnosno tvrdeći da tuženi nije izvodio radove na magistralnoj cesti M – 4 u skladu sa Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine na način da ne obustavlja saobraćaj, odnosno da je radove izvodio u nerazumno dugom roku.

Članom 13. stav 2. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine¹ propisano je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste F BiH, a članom 17. istog zakona propisani su zadaci Cesta F BiH, pa između ostalog, zadatak JP Ceste F BiH su i investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju,

¹ Sl. novine FBiH broj 12/2010, 12/2010 i 66/2013

rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima, kao i obavljanje poslova održavanja i zaštite cesta. Nadalje, članom 41. stav 3. točka 4. Zakona o cestama F BiH propisano je da su radovi vanrednog održavanja javnih cesta obimniji radovi saniranja klizišta i odrona, a stavom 4. istog člana propisano je da se radovi vanrednog održavanja koji se izvode u putnom pojasu, mogu izvoditi samo na osnovu tehničke dokumentacije, bez pribavljanja saglasnosti i druge dokumentacije u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju.

Članom 43. Zakona o cestama Federacije BiH propisano je da se radovi na održavanju javne ceste trebaju izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja saobraćaj, a stavom 2. propisni su uslovi za slučaj potrebe obustave saobraćaja zbog izvođenja radova, a članom 73. istog zakona propisani su uslovi za privremenu obustavu prometa za potrebe izvođenja radova na rekonstrukciji ili održavanju cesta.

Obzirom da se tužbeni zahtjev tužioca odnosi na naknadu štete koju je tužilac pretrpio zbog obustave saobraćaja na magistralnom putu M-4, Tuzla - Kalesija u periodu od 07.05.2014.godine do 09.03.2015.godine, u kom periodu su vršeni radovi vanrednog održavanja ceste, odnosno saniranja klizišta na dionici 012 Simin Han - Donje Caparde (stacionaža od km 0+000 do km 8+860) u mjestu Babajići, to nije osnovan prigovor nedostatka pasivne legitimacije koji je tuženi istakao u pismenom odgovoru na tužbu os 12.04.2018.godine i kod kojeg je ostao tokom postupka.

Tokom postupka utvrđeno je da među parničnim stranama nisu sporne sljedeće činjenice:

- da je do obustave saobraćaja u periodu 07.05.2014.godine do 09.05.2015.godine došlo zbog pojave klizišta na magistralnom putu M – 4, na dionici dionici 012 Simin Han – Donje Caparde (stacionaža od km 0+000 do km 8+860) u mjestu Babajići, a koje klizište je uzrokovano obilnim padavinama;
- da je Vlada Federacije BiH dana 15.05.2014. godine donijela pod brojem 870/2014 Odluku o proglašenju stanja prirodne nesreće na području Federacije Bosne i Hercegovine uzrokovane obilnim kišnim padavinama koje su prouzrokovale poplave na području Federacije Bosne i Hercegovine;
- da je tuženi pod brojem 01-2.2.-4547/14-SS dana 06.05.2014. godine uputio dopis Federalnom Ministarstvu prometa i komunikacija - Informaciju o stanju na terenu i zahtjev za izmjenu režima prometa na magistralnoj cesti M-4 dionica 012 Simin Han – Donje Caparde u kojoj se navodi da je na navedenom dijelu magistralnog puta dana 03.05.2014. godine u naseljenom mjestu Babići, km 3 + 550 došlo do pojave klizišta i slijeganja trupa ceste M-4, te da je dana 04.05.2014. godine zbog napredovanja klizišta u dogovoru sa predstavnicima policijskih organa promet na toj dionici potpuno obustavljen, obzirom da nije bilo moguće obezbjediti siguran prolaz vozila. Navedenim dopisom tuženi je tražio i izdavanje rješenja o izmjeni režima prometa na tom dijelu puta kako bi javni saobraćaj usmjerio na alternativne pravce;

- da je Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija dana 07.05.2014. godine pod brojem 08-27-42-994/14 donijelo rješenje kojim je tuženom data saglasnost za privremenu obustavu prometa zbog pojave i saniranja klizišta na magistralnoj cesti M-4 dionica 012 Simin Han – Caparde na stacionaži od km 0 + 000 do km 8 + 860, te da je navedenim rješenjem promet na tom dijelu ceste preusmjeren na regionalnu cestu R-469 Živinice – Dubrave – Međaš i R – 470 Dubrave – Tuzla dok se ne sanira klizište;
- da je dana 30.06.2014. godine tuženi sa „Jata Group“ d.o.o. Srebrenik zaključio Ugovor za izvođenje radova sanacije slijeganja trupa ceste M-4, dionica 012, Simin Han 1 – Donje Caparde, km 3 + 530;
- da je tuženi pod brojem 01-2.2-9921/14 SS dana 12.12.2014.godine Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija uputio dopis – Informacija o stanju na terenu i zahtjev za izmjenom režima prometa na magistralnoj cesti M4 dionica 012, Simin Han – Donje Caparde o ponovnom pokretanju terena na dijelu magistralnog puta dionici 012 Simin Han – Donje Caparde, čime je izgrađena devijacija ceste znatno oštećena i onemogućen promet;
- da je Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija dana 12.12.2014. godine pod brojem 08-27-42-2960/14 donijelo rješenje kojim je tuženom data saglasnost za privremenu izmjenu režima prometa na predmetnom dijelu magistralne ceste odnosno za obustavu prometa za sva vozila i preusmjeravanje na alternativne pravce regionalne ceste R-469 dionica Živinice – Dubrave – Međaš i R-470 Dubrave – Tuzla u vremenskom periodu od 12.12.2014. godine do saniranja iste;
- da je dana 06.03.2015. godine pod brojem 01-2.2-2711/15-SS tuženi dostavio Federalnom Ministarstvu prometa i komunikacija informaciju o stanju na terenu sa zahtjevom o i izmjeni režima prometa na predmetnoj dionici u kojoj je navedeno da je dana 04.03.2015. godine klizište sanirano i kolovoz doveden na nivo tampona čime je omogućen dvosmjerni promet ovom dionicom ceste ali da obzirom na vremenske prilike će se završetak radova prolongirati do daljenjeg. U informaciji se navodi da je u međuvremenu moguće pustiti promet na toj dionici za sva vozila uz ograničenje brzine što će biti regulisano privremenom signalizacijom;
- da je dana 09.03.2015. godine pod brojem 08-27-42-2960-1/14 Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija donijelo dopunsko rješenje kojim je rješenje od 12.12.2014. godine kojim je data saglasnost tuženom za izmjenu režima prometa na predmetnoj dionici izmijenjeno na način da je odlučeno da će se promet odvijati dvosmjerno uz ograničenje brzine.

Obzirom da se tužbenim zahtjevom tužioca potražuje naknada štete to je, u skladu sa članom 7. Zakona o parničnom postupku² i u situaciji kada se radi vanugovornoj obavezi, na tužiocu bio teret dokazivanja da je tuženi počinio štetnu radnju, odnosno da je odgovoran za štetu koju tužilac trpi, visina štete, postojanje uzročne veze između radnje tuženog kao štetnika i nastale štete, te protupravnost štetne radnje.

² Sl. novine FBiH broj 73/05, 19/06 i 98/15

Provedenim dokazom – vještačenjem po vještaku saobraćajne struke Nenadu Lukanović, dipl. ing. saobraćaja tužilac je dokazao da je zbog obustave prometa na magistralnoj cesti M – 4, dionica 012, Simin Han – Donje Caparde, u mjestu Babajići, tužilac, kao registrovani prevoznik putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju, kod nadležnog kantonalnog ministarstva imao upisane u Registar redova vožnje kantonalnih autobuskih linija slijedeće kantonalne linije:

- Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Kalesija u dužini od 30 km
- Tuzla A.S. „Zapad“ – Čaklovići – Hrasno Gornje u dužini od 27 km i
- Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Meškovići u dužini od 27 km

Vještak je utvrdio i da je tužilac, zbog privremene obustave prometa na predmetnoj dionici magistralne ceste, u periodu od 07.05.2014.godine do 09.03.2015.godine, na tim registrovanim linijama, saobraćao alternativnim pravcima što je uslovilo da je dužina itinerera linije po kojoj je obavljan prijevoz alternativnim putnim pravcem duža i to:

- za putni pravac Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Kalesija za 25,60 km po dolasku, odnosno po povratku
- za putni pravac Tuzla A.S. „Zapad“ – Čaklovići – Hrasno Gornje za 24,30 km po dolasku, odnosno po povratku i
- za putni pravac Tuzla A.S. „Zapad“ – B. Malta – Čaklovići – Međaš „R“ – Meškovići za cca 18,80 km po dolasku, odnosno po povratku

U nalazu je vještak detaljno obrazložio i uticaj povećane dužine itinerera na potrošnju goriva, motornog ulja, ulja u mjenjaču, ulja u diferencijalu, potrebu za dodatnom izmjenom pneumatika na autobusu, povećan broj radnih sati vozača, te utvrdio da ukupno povećan broj kilometara iznosi cca 245.778,2 i uslovljava i povećane troškove rezervnih dijelova i radne snage za izgradnju i ugradnju rezervnih dijelova u iznosu od oko 27.035,60 KM. Zaključno, vještak utvrđuje da je, zbog izmjene režima saobraćaja i potrebe da koristi alternativne putne pravce na registrovanim linijama prevoza, tužilac imao povećane troškove poslovanja za održavanje tih linija u ukupnom iznosu od 248.730,40 KM.

Visinu štete tužilac je dokazivao i provođenjem vještačenja po vještaku ekomske struke Nihadu Jusufoviću, dipl. ecc., koji je u Nalazu i mišljenju od 01.04.2019.godine i dopuni Nalaza od 29.05.2019.godine utvrdio da ukupna šteta i izmakla korist uzrokovana korištenjem alternativnog putnog pravca u periodu od 07.05.2014.godine do 09.03.2015.godine za tužioca iznosi 252.119,56 KM.

Nalaz i mišljenje i vještaka saobraćajne struke i vještaka ekomske struke sud prihvata kao valjan, obzirom da su urađeni od strane lica kvalifikovanih za izradu te vrste nalaza i mišljenja i u skladu sa pravilima struke, uz napomenu da su na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 09.05.2019.godine vještaci usmenim izjašnjenjem otklonili iznesene primjedbe, te da punomoćnik tuženog nije imao dodatnih pitanja za vještaka ekomske struke, ali je Nalaz i mišljenje i dopunu istog osporavao iz svih razloga iz kojih je osporavao i tužbeni zahtjev tužioca.

Međutim, iako je tužilac naprijed obrazloženim dokazima – vještačenjem po vještaku saobraćajne i ekonomске struke dokazao da je, zbog obustave prometa na predmetnoj dionici magistralne ceste, pretrpio štetu, te dokazao i visinu pretrpljene štete, provedenim dokazima nije dokazao da je tuženi odgovoran za pretrpljenu štetu, odnosno nije dokazao da između radnji tuženog i pričinjene štete postoji uzročna veza (postojanje uzročne veze ne prepostavlja, nego je potrebno da tužilac dokaže postojanje iste), kao i da je radnja tuženog protivpravna.

Naime, štetna radnja je svaka radnja ili propust koji uzrokuje štetu na strani oštećenog, a uzročnost kao pretpostavka odgovornosti za štetu podrazumijeva postojanje veze između štetne radnje i nastanka štete.

Tužilac tvrdi da je štetu pretrpio jer tuženi nije radove izvodio u skladu sa Zakonom o cestama Federacije BiH, odnosno na način da ne obustavlja saobraćaj, međutim tužilac zanemaruje da je stavom 2. člana 43. Zakona o cestama F BiH propisana mogućnost da se, u slučaju potrebe, može obustaviti saobraćaj zbog izvođenja radova, pod uslovima kako je to navedenim članom propisano, kao i da je tuženi predočenim dokazima (rješenjima Federalnog ministarstva prometa i komunikacija) dokazao da je postupio po obavezi i pribavio suglasnost za obustavu saobraćaja.

Kako je tuženi predočenim rješenjima Federalnog ministarstva prometa i komunikacija dokazao da je ispunio zakonske uslove za obustavu saobraćaja na navedenoj dionici magistralnog puta M – 4, to ne postoji protivpravnost u radnjama tuženog, pa se po ovom osnovu ne može utvrditi odgovornost tuženog za štetu koju je tužilac pretrpio.

Nadalje, predočenjem Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće na području Federacije Bosne i Hercegovine uzrokovane obilnim kišnim padavinama koje su prouzrokovale poplave na području Federacije Bosne i Hercegovine Vlade Federacije BiH broj 870/2014 od 15.05.2014.godine tuženi je dokazao da je obustava saobraćaja na navedenoj dionici uzrokovanja obilnim kišnim padavinama koje su prouzrokovale poplave na području Federacije BiH zbog kojih je na navedenoj dionici došlo od slijeganja trupa ceste, odnosno pojave većeg klizišta. Obzirom da uzrok koji je doveo do određene štetne posljedice mora biti ljudska radnja ili propust, to činjenica da je do pojave klizišta došlo zbog više sile (obilne kišne padavine) predstavlja razlog za ekskulpaciju tuženog od odgovornosti u smislu odredbe člana 177. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima³. Ovo stoga što je viša sila objektivno nepredvidiva i neuklonjiva okolnost koju tuženi nije mogao da predvidi a niti je mogao da je izbjegne ili spriječi, te u njoj nema ni protivpravnosti štete ni protivpravnosti štetne radnje.

Tužilac svoj zahtjev za naknadu štete temelji i na navodima da je tuženi radove na sanaciji klizišta izvodio u nerazumno dugom roku, odnosno u periodu od

³ Sl. list SFRJ broj 29/78, 39/85 i 57/89, Sl. list SR BiH broj 2/92, 13/93 i 13/94 i Sl. novine F BiH broj 29/03 i 42/11

07.05.2014.godine kada je obustavljen promet, pa do 09.03.2015.godine kada je ponovo uspostavljen promet dvosmjerno uz ograničenje brzine.

Činjenica da su radovi na sanaciji klizišta izvođeni u periodu od 10 mjeseci nije ni sporna, međutim tužilac osnovanost tužbenog zahtjeva nije dokazao ni po ovom osnovu. Ovo stoga što je dana 12.12.2014.godine došlo do ponovnog pokretanja terena na navedenoj dionici magistralnog puta, ali i zbog činjenice da nije dokazana neprekidnost uzročne veze između štetne radnje tuženog – dužine vremena sanacije klizišta i štete.

Naime, tokom postupka tuženi je sudu predočio dokaz da je dana 30.06.2014.godine zaključio Ugovor sa „Jata Group“ d.o.o. Srebrenik za sanaciju slijeganja trupa ceste M4, dionica Simin Han – Donje Caparde za planirani period okončanja radova od 30 dana od datuma početka radova, te Građevinski dnevnik za dan 03.07.2014.godine kao dokaz da su tog dana otpočeli radovi na sanaciji klizišta. Prema predočenom Građevinskom dnevniku radovi su trajali do 08.07.2014.godine kada je izvođaču radova onemogućeno izvođenje bilo kakvih radova od strane A.S., koji se predstavio kao vlasnik parcele na samom klizištu.

Nadalje, tuženi je predočenim dokazom - Izjavom A.S., ovjerenom od strane notara pod brojem OPU-OV-196/15 dana 08.01.2015.godine, dokazao da se A.S. deklarisao kao vlasnik parcele, sa kojim je dana 14.01.2015.godine, a u cilju nastavljanja radova na sanaciji klizišta, tuženi zaključio i Sporazum o ustupanju poslužnog dobra uz naknadu štete, međutim da je tokom postupka utvrđeno da su kao vlasnici predmetnog zemljišta u zemljишnim knjigama upisana druga lica, te je nakon provedenog postupka Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove Grada Tuzla, dana 10.04.2015.godine pod brojem 07-31-1457/15, donijela rješenje o potpunoj eksproprijaciji u svrhu sanacije slijeganja trupa ceste M4, dionica 012 Simin Han – Donje Caparde od M.I. kćeri Đ. iz B. i S.K.D. kćeri D. iz B., kao stvarnih suvlasnika i suposjednika. Navedene isprave sud prihvata kao valjane u smislu dokazivanja tuženog o prekidu uzročne veze, iako je A.S. na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 09.05.2019.godine u izjavi naveo da on nije svojim postupcima obustavio radove i da mu nije poznato zašto izvođač vije više obavlja radove.

Izjavu ovog svjedoka sud nije prihvatio kao valjanu obzirom da je svjedok u svom iskazu kontradiktoran i da navodi da nije obustavio radove, mada je u Građevinskom dnevniku za dan 08.07.2014.godine naznačeno da su radovi prekinuti na njegov zahtjev, kao i zbog činjenice da svjedok navodi i da je on na toj parceli imao bunar koji je zatran i uništen, zatim sadnice i da je za sve to potraživao od tuženog naknadu štete, koje činjenice upućuju na neosnovanost tvrdnji svjedoka datih na glavnoj raspravi da radovi nisu obustavljeni zbog njegovih zahtjeva.

Osnovanost tužbenog zahtjeva tužilac zasniva i na činjenici da je u stavu 5. rješenja Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i od 07.05.2014.godine i od 12.12.2014.godine navedeno da je tuženi, kao podnositelj zahtjeva za izmjenu režima prometa, obvezan naknaditi sve štete koje eventualno nastanu tijekom promjene režima prometa bilo na magistralnoj cesti ili učesnicima u prometu, te drugim licima, međutim kako je već navedeno da je utvrđeno da je radnjama A.S., koji je uzrokovao obustavu radova, došlo do prekida uzročne veze između radnje tuženog kao štetnika i štete, to se osnovanost tužbenog zahtjeva ne može utvrditi ni temeljem ovih tvrdnji tužioca.

Kod navedenog utvrđenja, sud nije posebno obrazlagao izjavu svjedoka P.B., koji je pojasnio način donošenja rješenja o privremenoj obustavi prometa, pri čemu je svjedok naveo da se obaveza naknade štete sadržana u stavu pet rješenja odnosi na obavezu naknade štete nastalu na cesti nižeg ranga na koju je saobraćaj preusmjeren. Svjedok je također naveo da je obustava prometa na predmetnoj dionici magistralnog puta utvrđena zbog klizišta.

Svjedoci, M.Č. zaposlenik tuženog na poslovima vanredno održavanja – suradnik na konstrukcijama, S.S., zaposlenik tuženog na poslovima rukovodioca Sektora održavanja, zaštite cesta i sigurnosti prometa, te svjedok M.Č. zaposlen na poslovima rukovodioca Sektora za imovinsko-pravne poslove za eksproprijaciju su, u svojim izjavama, objasnili procedure koje tuženi poduzima u slučaju potrebe za vanrednim održavanjem, postupku koji prethodi radovima kao i o radnjama koje su, svaki iz svog djelokruga poslova u konkretnoj situaciji poduzimali, ta njihove izjave sud prihvata obzirom da su iste u međusobnoj saglasnosti i u saglasnosti sa predočenim ispravama.

Tuženi je tokom postupka istakao prigovor zastare potraživanja pozivajući se na odredbu člana 376. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, kojom odredbom je propisano da potraživanje naknade štete zastarijeva za tri godine od dana kada je oštećenik saznao za štetu i štetnika.

Obzirom da je tužilac za štetu saznao dana 07.05.2014.godine kada je rješenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija obustavljen promet, te da je obustava prometa trajala do 09.03.2015.godine, a imajući u vidu da je tužba podnesena dana 17.01.2018.godine, to bi, u skladu sa navedenim članom, potraživanje tužioca zastarilo za period od 07.05.2014.godine do 16.01.2015.godine, uz napomenu da tužilac nije, opreza radi, iako je tuženi prigovor zastare istakao na pripremnom ročištu održanom 07.05.2018.godine, zadatak vještaka odredio na način da vještak dostavi posebno visinu štete za sav potraživani period ali i za period koji, u slučaju da je prigovor zastare osnovan, nije obuhvćen zastarom.

Na temelju naprijed navedenog i u skladu sa članom 123. Zakona o parničnom postupku tužbeni zahtjev tužioca je odbijen kao neosnovan.

U skladu sa članom 383., 386.i 396. Zakona o parničnom postupku i na opredijeljen zahtjev tuženog sud je obavezao tužioca da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 5.668,55 KM.

Troškove tuženog čini nagrada punomoćniku tuženog za zastupanje tuženog na pripremnom ročištu 05.07.2018.godine u iznosu od 891,00 KM, za zastupanje na ročištu za glavnu raspravu 14.03.2019. godine kada je isto na samom ročištu odgođeno u iznosu od 687,75 KM, 09.05.2019. godine u iznosu od 938,00 KM i 25.07.2019. godine u iznosu od 911,00 KM odnosno u ukupnom iznosu od 3.427,75 KM.

Visina nagrade punomoćniku tuženog je, osim za ročište za glavnu raspravu 14.03.2019. godine, je određena u skladu sa Zakonom o izmjeni Zakona o advokaturi u F BiH⁴ i prema visini prosječne neto plaće u mjesecu u kom je radnja poduzeta, iz kog razloga je punomoćnik tuženog preko dosuđenog iznosa nagrade odbijen.

Obzirom da, u skladu sa članom 13. točka 6.a.) Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata u F BiH⁵ punomoćniku tuženog za ročište 14.03.2019.godine, koje je na samom ročištu odgođeno, pripada 25% nagrade to mu je, obzirom da bi puni iznos ove nagrade u skladu sa navedenom ADV. Tarifom iznosio 2.751,00 KM, dosuđen iznos od 687,75 KM, dok je preko tog iznosa odbijen.

U skladu sa članom 26. ADV. Tarife a na ime nagrade za utrošeno vrijeme za vrijeme odsustava iz kancelarije za vrijeme putovanja punomoćniku tuženog je dosuđen, za svaki dolazak iznos od po 360,00 KM odnosno za 4 dolaska iznos od 1.440,00 KM pri čemu je sud punomoćniku tuženog priznao 6 sati kao vrijeme provedeno na putovanju za dolazak i povratak za jedno ročište.

U skladu sa članom 31. stav 3. navedene ADV Tarife punomoćniku tuženog je na ime nagrade za upotrebu vlastitog automobila, za 4 dolaska dosuđen iznos od 800,80 KM.

Visina ove nagrade određena je prema cijeni goriva koja je važila u vrijeme kada je ostvareno pravo na nagradu. Naime, u vrijeme dolaska na pripremno ročište 05.07.2018. godine – 27 sedmica cijena goriva u F BiH je iznosila 2,31 KM/l od čega punomoćniku tuženog pripada 0,80 KM/l (25 %) te mu obzirom da je razdaljina na relaciji Sarajevo – Tuzla – Sarajevo prema zvaničnim podacima BIHAMK-a 246,40 km za ovaj dolazak pripada nagrada u iznosu od 197,12 KM. Ista visina nagrade punomoćniku tuženog je dosuđena i za dolazak 09.05.2019. godine – 19 sedmica kada je cijena goriva također iznosila 2,31 KM/l.

Za odlazak na ročište na glavnu raspravu 14.03.2019. godine – 11 sedmica kada je cijena goriva iznosila 2,36 KM/l od čega punomoćniku tuženog pripada 0,82 KM/l dosuđena je nagrada u iznosu od 202,05 KM.

Za dolazak na ročište za glavnu raspravu 25.07.2019. godine – 30 sedmica kada je cijena goriva iznosila 2,360 KM/l od čega punomoćniku tuženog pripada 0,83 KM/l dosuđena je nagrada u iznosu od 204,51 KM.

Preko dosuđenog iznosa nagrade po ovom osnovu punomoćnik tuženog je odbijen obzirom da visinu nagrade nije opredijelio na temelju egzaktnih podataka cijene goriva i razdaljine na relaciji Sarajevo – Tuzla – Sarajevo.

Sudija
Biljana Novak

⁴ Sl. novine F BiH broj 18/05

⁵ Sl. novine F BiH broj 22/04 I 24/04

POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 30 dana. Za tužioca rok za žalbu teče od dana donošenja, a za tuženog od dana prijema prepisa presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli putem ovog suda u 3 primjerka.